

BOGDASZEWSKA HELENA (1906-1979)

Urodziła się 21 maja 1906 roku w Mieleszynie w powiecie wieluńskim. Jej ojcem był Andrzej Mączko, a matką Kunegundy z domu Kmieciak. Była najmłodsza z ośmiorga dzieci. Matka ze starszym rodzeństwem prowadziła gospodarstwo rolne, ojciec zajmował się krawiectwem, choć często chorował. W 1919 roku dostała się do gimnazjum w Wieruszowie. W grudniu 1915 roku zmarł ojciec, a 2 listopada 1921 roku matka. Po 4 latach nauki w Wieruszowie, w 1923 roku przeniosła się do Leszna do Państwowej Szkoły Handlowej, gdzie pobierała naukę do czerwca 1925 roku. W sierpniu 1925 roku rozpoczęła pracę biurową w drukarni i księgarni Majerowicza w Jarocinie, po 3 latach przeniosła się do Gostynia – do księgarni Władysława Stachowskiego. W 1933 roku została bez pracy. W kwietniu 1934 roku założyła Skład Papieru w Gostyniu przy ówczesnej ulicy Klasztornej nr 1 (obecnie ul. Jana Pawła II). 4 sierpnia 1934 roku wyszła za mąż za Leona Bogdaszewskiego. 4 sierpnia 1935 roku urodziła syna Stefana, a 19 stycznia 1937 roku, Henryka.

Mąż został zmobilizowany 24 sierpnia 1939 roku i skierowany do 3. pułku lotniczego w Poznaniu-Ławica. Po kampanii wrześniowej przedostał się na Węgry, gdzie został internowany. Helena Bogdaszewska z synami została wysiedlona do Generalnego Gubernatorstwa już 8 grudnia 1939 roku. Dostała się na bardzo biedną wioskę Teodozjów w gminie Czerniewce, powiat Rawa Mazowiecka. 4 lutego 1940 roku przeniosła się do Warszawy, do mieszkania brata męża. Początkowo pracowała dorywczo, zajmowała się też handlem. Niebawem zetknęła się z konspiracją. 13 grudnia 1940 roku dzięki pomocy Związku Księgarzy Polskich uzyskała stałą pracę w Księgarni E. Kuthana przy Placu Trzech Krzyży. Tam pracowała i mieszkała do 1 sierpnia 1944 roku – do wybuchu powstania. Po opanowaniu tego terenu przez powstańców, przyłączyła się do nich, przyjmując pseudonim „Stenia” w Zgrupowaniu płk. Sławbora. 15 września podczas niemieckiego bombardowania została ranna w głowę. Po nadejściu pomocy opatrzono ranę na głowie i po krótkim odpoczynku wróciła na posterunek. Przygotowywała m.in. posiłki powstańcom. Za udział w powstaniu warszawskim otrzymała rozkazem z 25 września 1944 roku brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami.

Do niemieckiej niewoli dostała jako cywil, gdyż tak jej poradzili przełożeni, aby łatwiej móc się dostać do synów, którzy byli w klasztorze księży filipinów w Studziannie w powiecie Opoczno. Nic jednak z tego nie wyszło. Cywilów wywieziono do Niemiec. Przez Wrocław i Erkner pod Berlinem trafiła do pracy w Wytwórni Filmowej „UFA” w Babelsbergu pod Poczdamem. Tutaj, 20 kwietnia 1945 roku, została oswobodzona przez wojska radzieckie.

Po powrocie do Gostynia od 1 czerwca 1945 roku do 31 grudnia 1950 roku prowadziła Księgarnię – Skład Papieru na dawnym miejscu. Następnie przez trzy i pół miesiąca prowadziła sklep – kolportaż gazet „Ruch”. Od 19 kwietnia 1951 roku do 30 czerwca 1951 roku była zatrudniona

w Krawieckiej Spółdzielni Pracy „Gostynianka” w charakterze pracownika biurowego. Od 1 lipca 1951 roku do 30 kwietnia 1967 roku pracowała w Powiatowym Zakładzie Weterynarii. 1 maja 1967 roku przeszła na emeryturę.

Zmarła 4 września 1979 roku i pochowana została na cmentarzu parafialnym w Gostyniu.